

Tid Torsdagen den 9 juni 2022 kl. 16.30 – 16.50
Plats Bråvallasalen, Stadshuset
Justering Måndagen den 20 juni §§ 1-5, 7-34

Omedelbart justerade paragrafer

Justering Torsdagen den 9 juni 2022, §§ 6, 35

Johan Nilsson

Emilia Bjuggren

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Johan Nilsson (M) ordföranden

Emilia Bjuggren (S) vice ordföranden

Annika Elmlund (M)

Arne Fredholm (M)

Peter Backlund (L)

Susanne Wicklund (C)

Anders Göransson (S)

Ingela Edlund (S)

Clara Lindblom (V)

Jonathan Metzger (V)

Tjänstgörande ersättare:

Niklas Sandstedt (M) för Bo Sundin (M)

Joakim Rönnbäck (L) för Hampus Rubaszkin (MP)

Anders Edin (SD) för Peter Wallmark (-)

Ersättare:

Joakim Rönnbäck (L)

Ylva M Larsson (MP) §§ 10-35

Maurice Forslund (KD)

Oscar Karlsson (S)

Ida Mohlander (S)

Andreas Lind (S)

Tim Schnoor (V)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Johan Castwall, Ann-Charlotte Bergqvist, Lena Holm, Anders Jonson, Sara Lundén, Alva Matsdotter och Daniel Roos, samt personalföreträdaren Luis Lopez §§ 1-8.

§ 6**Tertialrapport 1/2022 för exploateringsnämnden**

Dnr E2022-02070

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

- 1 Exploateringsnämnden godkänner tertialrapport 1/2022 och överlämnar denna till kommunstyrelsen.
- 2 Exploateringsnämnden ansöker om budgetjustering med 0,8 miljoner kronor för driftmedel för god vattenstatus.
- 3 Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 10 maj 2022.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Johan Nilsson (M) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Emilia Bjuggren m.fl. (S) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

När majoriteten presenterade verksamhetsplanen för nämnden ställde vi oss tveksamma till om de mycket högt ställda målen skulle gå att uppnå med de lösningar som majoriteten hade presenterat. Att ha ambitiösa mål är bra, men de blir bara ett luftslott när den praktiska politiken istället består av stoppade byggprojekt.

Redan i årets första tertialrapport skrivs alltså målen ner, precis som samtliga år denna mandatperiod. Än mer allvarligt är dock utfallet när en tredjedel av året har gått. Målet för antalet markanvisade bostäder är 10 000, men hittills har bara 273 bostäder markanvisats. Det är en måluppfyllnad på 3 %. Målet för antalet markanvisade hyresrätter är 5 000, men hittills har bara 218 hyresrätter markanvisats. Det är en måluppfyllnad på 4 %. Ser vi till antalet markanvisade bostäder med lägre boendekostnader är utfallet 12 bostäder.

Antalet genomgångsbostäder för prioriterade grupper är noll (0). Det är inget annat än katastrofsiffror.

Förra mandatperioden ökade stadens byggande till rekordnivåer. Skiftet i bostadspolitiken märks tydligt. Istället för att bygga bostäder inleder den borgerliga majoriteten ombildningar av hyresrätter. Samma politik som när de borgerliga styrde förra gången.

En viktig förklaring till detta är politisk oförmåga. Majoriteten klarar inte av att komma överens. Tusentals bostäder stoppats eller skjutits på framtiden eftersom de inte klarar att fatta beslut. Därför bromsar byggandet in samtidigt som vi har bostadsbrist. Svart på vitt ser vi nu att det är viktigare att hålla alla partier i majoriteten på gott humör än att bygga.

Exploateringskontoret skriver att målet om påbörjade bostäder under året inte kommer att uppnås. Målet är på 10 000 påbörjade bostäder, men kontorets bedömning är att endast 5 500 påbörjas i år.

Idag arbetar exploateringskontoret efter en princip om att alla projekt ska vara lönsamma. Det innebär att varje projekt behöver innehålla markförsäljning, och därmed att varje projekt behöver bestå av bostadsrätter. Detta gör det svårt att få lönsamhet i projekt där markpriserna är låga, när bostadsrättsmarknaden är svag eller där efterfrågan på bostadsrätter är låg. För att Stockholm ska kunna växa i hela staden på ett socialt hållbart sätt måste det vara möjligt att omfördela resurser mellan projekt. Vi menar att exploateringsnämnden som helhet ska klara sin budget, men att projektresultaten måste tillåtas att variera.

Möjligheten att fördela resurser mellan projekt är också viktig för att motverka segregationen. Under förra mandatperioden inleddes ett stort arbete med att utveckla Stockholms insatser för social hållbarhet. Resultatet av detta arbete är bland annat en uppdaterad översiktsplan, projekt som Fokus Skärholmen och Fokus Hagsätra-Rågsved, och inte minst Spångadalen. Sedan den nya majoriteten tog över har flera viktiga projekt skalats ner på ett sätt som drabbar arbetet med social hållbarhet. Några exempel på det är förändringarna i Fokus Skärholmen och Spångadalen där majoriteten stoppat delar av projekten som handlar om att koppla ihop stadsdelar genom bebyggelse, skapa trygga offentliga rum och ett tillskott av bostäder med lägre hyror såsom Stockholmshusen. Vi oroas över att majoritetens oförmåga att prioritera och investera i

byggande för social hållbarhet kommer att leda till att arbetet för att motverka segregationen i Stockholm rullas tillbaka.

Clara Lindblom m.fl. (V) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Tertialrapporten redovisar att bara 273 bostäder markanvisats första tertialen 2022 (januari-april). Det är till och med färre än motsvarande period förra året då 675 bostäder hade markanvisats. När en tredjedel av året har passerat har alltså enbart 2,7% av de 10000 bostäder som enligt plan ska markanvisas under 2022 kommit till skott. Även med kännedom om att det brukar finnas en ojämnhet i fördelningen av markanvisningar över året så är detta en häpnadsväckande låg summa.

Det framstår nu som akut angeläget att få till en snabb analys av varför så få markanvisningar för bostäder kommer fram. När privata aktörer för närvarande tycks sakna såväl kapacitet som vilja att leverera de bostäder som stadens befolkning har behov av så måste de allmännyttiga bostadsbolagen omgående aktiveras för att bemöta denna brist.

Mot bakgrund av ovanstående bör det enda rimliga vara att inte bedöma KF-målet 2:2 Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov som ens ”delvis” uppfyllt. Den nuvarande situationen är kulmen på en flerårig problematisk utveckling, och det finns inget vunnet på att dölja detta bakom en till synes omotiverat positiv lägesbedömning.

Noteras också att markanvisningarna för arbetsplatser i stadens södra delar uttryckt i antal arbetsplatser endast är 118, trots att målet är att hälften av målet 10 000 arbetsplatser ska lokaliseras till de södra delarna av staden. Här behövs ett ökat fokus, istället för majoritetens prioritering av komplexa affärsupplägg med kommersiella byggaktörer, trots att det visat sig vara billigare för kommunerna att själv äga lokaler istället för att hyra vid långvariga behov.

Sammantaget konstaterar vi att majoritetens prioriteringar måste förändras på ett kraftfullt sätt om bostadsbyggandet ska kunna bidra till att nå mål 11 Hållbara städer och samhällen inom Agenda 2030. Eftersom staden har en relativt stor rådighet över detta mål skulle bostadsbyggandet kunna öka väsentligt om exploateringsnämnden får ge stadens egna bostadsbolag de markanvisningar som de söker för att nå sina produktionsmål. Det skulle vara ett första steg för att ta itu med de utmaningar som staden har och som kontoret lyfter

fram, bland annat bostadsbrist, segregation, otrygghet och
ojämlika livsvillkor.

Vid protokollet
Alva Matsdotter